

ЯНГИ ҲАЁТ УЧУН, ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН УЧУН!

XXI

asr

ИҶТИМОИЙ-СИЮСИЙ ГАЗЕТА

Gazeta 2004-yil 1-yanvardan chop etila boshlagan

QR коди
оркаги
газетанинг
электрон
вариантини
юклаб олинг!

18-январ 2024-yil 3 (1053)

www.21asr.uz

@XXIasr_yangiliklari

XXIasrgazetasi

xxi_asr@mail.ru

[@asr_xabarlari_news](https://www.instagram.com/asr_xabarlari_news)

ЭКОЛОГИК ХАВФ-ХАТАР ОЛДИДА ОЖИЗ ЭМАСМИЗ, ДЕКИН...

ХАЛҚ БИРЛАШИБ, КЕЛГУСИ АВЛОДГА ЧЎЛЛАР ЭМАС, ГУЛЗОРЛАР, БОҒЛАР ВА ЯМ-ЯШИЛ ТАБИАТНИ МЕРОС КИЛИБ КОЛДИРМОҚ УЧУН КУРАШМОГИ ШАРТ!

ЭНДИ ЭКИЛГАНИ ЭМАС,
КЎКАРГАНИ
ХИСОБЛАНАДИ

МАЊНАВИЙ ЖАСОРАТ
КЎРСАТМОҚ ФУРСАТИ ЕТДИ

ЖУРНАЛИСТЛАР ҲАМ
ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИДИР

ЖУРНАЛИСТЛАР ҲАМ ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИДИР

ҲОЗИРГИ ГЛОБАЛЛАШУВ ДАВРИДА БУТУН ДУНЁДА АХБОРОТ УРУШЛАРИ ТОБОРА АВЖ ОЛАЁТГАН, БИР-БИРИНИ ИНКОР ЭТАДИГАН МАЪЛУМОТЛАР КЎПАЙГАН ЎТА НОЗИК ВА МУРАККАБ ШАРОИТДА "ЖАМИЯТ САНИТАРЛАРИ" ЗИММАСИГА НИҲОЯТДА МАСЪУЛИЯТЛИ ЮМУШЛАР ЮКЛАНГАНИ ҲЕЧ КИМГА СИР ЭМАС.

ЗУККО ҲЎЧВИЧЛАР ЁДИДА БЎЛСА КЕРАК, АВВАЛГИ ШАРҲИМИЗДА БУГУНГИ КУННИ ҶЕРГИ ҲЎРГИЛАНГИШИДА ВАГИЛЛАРИННИН КУНДАЛИК ИШИ ЭКАНИ ХУСУСИДА АТРОФИЧА СЎЗ ЮРИГАНДИК. ҲЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ, ҚУРРОЛИ КУЧЛАР ОЛИЙ БОШ КЎМОНДОНИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ РАИСЛИГИДА ҲЎҚИҚАТИЛАНГАН ҲАВФСИЗЛИК КЕНГАШИННИН КЕНГАРТИЛАНГАН ИҒИЛИШИ ТАФСИЛОТЛАРИНИ КУЗАТАР ЭКАНИМИЗ, ЎТАН ГАЛГИ МАВЗУНИ ИМКОН ҚАДАР ҚЕНГРОҚ МИКЁСДА, ОДИНГИДАН-ДА ЧУҚУРРОҚ ТАХЛИЛИ АСНОСИДА ДАВОМ ЭТТИРИШ ДОЛЗАРБ АҲАМИЯТ КАСБ ЭТАЁТГАНИНИ АНГЛАДИК.

Ҳарбий хизматчилар ва ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тизимини такомиллаштириш, миллий армамизни янада ривожлантириш ва мамлакатимиз муддоға кобилиятини мустаҳкамлаш, ҳарбий-маъмурий секторлар ва мудоғаа саноати фаолияти самародорлигини ошириш масалаларни муҳокама қилинган иғилишида давлат раҳбарни томонидан ахборот ҳавфсизлигини таъминлашга ҳам жиҳдий этибор қаратилди. Навқирон авлоднинг қалиби ва онги учун том маънода кураш давом этаётган замонда ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги тарбиянинг ўрни накадар муҳим экани алоҳида таъкидланди. Ҳаётта улкан орзу-умидлар билан кириб келаётган ёшларнинг фуқаролик позициясини мустаҳкамлаш максадиди медиа мақонни миллий контент билан тўлдириш шартлиги уктириди. Киберхавфсизлик эса миллий ҳавфсизлик соҳасидаги устувор йўналиши бўлиб қўлишига ургу берилди. Ракамли маданиятини ошириш юзасидан кечикириб бўлмайдиган вазифалар белгилап олниди.

- Агар биз ҲЎЗБЕКИСТОН ахборот маконида миллий контент яратишни ўз кўлимизга олмас эканимиз, дунёдаги воқеаларга миллий манфаатларимиз нуқтаи назаридан баҳо бермас эканимиз, бу ишлар ҳориждан туриб амалга оширилишига имкон яратиб берган бўламиш, – деди Шавкат Мирзиёев. – Чунки одамлардаги янгилик, таҳлилий маълумот, реал воқеаларга бўлган эҳтиёжни биз қондирмас эканимиз, буни бошқалар қиласди. Бунга мутлақа ўйл қўйиб бўлмайди. Ҳар қандай тақида жавоб берини керак. Журналист ҳақ бўлса, буни тан олишимиз керак. Ноҳақ бўлса, унга тушунириш орқали ёлғон хабарларнинг оддини олиши ўрганишимиз ва бутун жамиятимизга шуни тушуниришимиз керак.

Давлатимиз раҳбари ўз фаoliyatinning дастлаби кунларидан бошлаб очик, жамият ғоясими илгари сурб келаётGANи ҳаммага аён. Блокланган ижтимойи тармоқларнинг очилиши, мубхирларнинг эмрин-эркин ишлари учун кулай шароит яратилганди, барча дараҷадаги раҳбарларнинг оммавий ахборот воситалари билан яқин ҳамкорлик ўрнатгани ана шу сиёсатнинг маҳсулидир.

Энг муҳими, журналистика бўлган муносабат ҳам адодат таомойлига асоссан шаклланмоқда. Йистеъоддли икодкорлар ҳар адашганида унинг бошига уриб, зада қиладиган тизимига барҳам берилгани қувонарлидир. Чунки бундай ёндашув туфайли улар кўлини ювиг кўлтиққа ураётган. Ҳақиқатни излашдан воз кечайтанди.

Натижада медиа маконимизни ташқаридағи ёт шахслар эгаллашга интилаётган эди. Шундай экан, жўяли ва асосни танқиди тан олиши, ёлғон ва тухматга эса муносиб жавоб қайтара олиши кучига ега бўлган жамиятга айланышга астойдил ҳаракат қўлаётганимиз айни муддаодир. Ноҳок ва ёлғон ахборотни тарқатган журналистинг хатоси

ёки айбини бутун маданияти дунёда бўлгани каби қонуний йўл билан исботлайдиган вақт келди.

Нобель мукофоти соғиронди, нафақат ёзувчи, балки журналист ва файласуф сифатида танилган Альбер Камюнинг бир гали бор: "Эркин матбуот яхши ёки ёмон бўлиши мумкин. Эрксиз матбуот эса ҳамиша ёмон бўлади".

Бошқача айтганда, ОАВ жиловланган мамлакат тарақкӣ

этганини ҳали бирор кўрмаган.

Энди журналистларимиз не-не машақатлар билан етиб келинган сўй эркинлигини улкан мусаллият, Ватанни қалам билан ҳимоя қилишининг зўр имконияти деб билмоги лозим. Илгари мадрлар юртга отилган ўйга кўрганин тутган бўлса, бугунги ахборот ҳурхига ақл хосиласи саналанган ҳолис маълумот қарши қўйилиши максадаги мувофиқ. Тарихда уршлар майдонларда бўлган. Лекин ўша майдонларнинг чек-чегараси бор эди. XXI асрдаги ахборот майдони эса ҳадсизлиги билан тубдан фарқланади. Виртуал оламдаги жангларда миллий манфаатларни ҳимоя қила олиш учун журналистлар ростакам Ватан ҳимоячилари.

Ривохланган мамлакатларда медиа йўлини танлаган талабалар мантиқий фикрлашга, баҳслашиб маданиятини шакллантиришга, таҳлили қила олиш ва шархлашиб махоратига ўргатилди. Бизада-чи? Базови олимпийнинг мулҳозаҳарлига кўра, илгари онгисизлик онгли равишида авж олдирилгани учун ҳалим унинг асоратидан кутула олмаямиз.

Калами ўтиқар айрим ҳамкашлардада эса шунчаки химмати чукур ҳис этмоқдамиз.

Бу сатрлар Шавкат Мирзиёевнинг Ватан ҳимоячиларига йўллаган табригидан олниди. Ана шу биргина жумлада тарих ва келажак акс этиб турганини илғаш кийин эмас. Ўнги ҲЎЗБЕКИСТОНДА барош этиш йўлидан эришилаётган ютуқларда она замин посблонлари, ота макон қалқонларининг муносиб хиссаси борлиги ҳақиқат.

Ватанпарварлик ва ҳиммат ҳақида ўйлаганимда, ҳа-

миша ҳазрат Алишер Навоий бобомизнинг томирларни-да титратадиган қўйидаги тўртлиги ёдимга тушаверади:

**Тум ерга кириб чечак бўлди,
Кўрт жондин кечиб илак бўлди.
Лола тумхичалик рағбатинг йўқум?
Илак куртичалик ҳимматнинг йўқум?**

Янги ҲЎЗБЕКИСТОННИНГ янги миллий foяси сифатли таълим ва самарали им-ған негизида юқори интеллектуал дараҷали авлод асосига курилиши кераклиги хусусида кўп гапирамиз. Бироқ бояни барча тушунадиган тилда очиб берини, таъсирчан тарғиботни таъминлашда, тан олайлек, оқсоқмиз. Инчунун, одамлар ижтимойи тармоқда айни мавзуда нима чиқса, шуни "истеъмод" қилишга мажбур. Демак, Президентимиз таъқидларини, медиа мақонни миллий контент билан тўлдиришдек шарафли вазифанинни уддалашга интилаётган журналистлар ростакам Ватан ҳимоячилари.

“...Сизларнинг метин иродангиз, жанговар руҳинги ва шиддатнингизга қараб, Ватанинг мустақилиги, ҳалқимизнинг тинч ва осоийшта ҳаётি, сарҳадларимиз дахлсизлиги мустаҳкам, ишончли қўлларда эканини янада чукур ҳис этмоқдамиз”.

Бу сатрлар Шавкат Мирзиёевнинг Ватан ҳимоячиларига йўллаган табригидан олниди. Ана шу биргина жумлада тарих ва келажак акс этиб турганини илғаш кийин эмас. Ўнги ҲЎЗБЕКИСТОНДА барош этиш йўлидан эришилаётган ютуқларда она замин посблонлари, ота макон қалқонларининг муносиб хиссаси борлиги ҳақиқат.

Байрам кутловида "Ҳалқ ва армия – бир тану бир жондир" деган эзгу ғоя асосида ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилгани диккатимизни торти. Ватан ҳимоячилари тараққиёт, тинчлик-осоийшталик ва баъкорорликининг ишончли кафолати намоён бўлаётгани хотиржамлик бағишилади. Жаҳон миқёсидаги ҳозирги таранг вазиятда бу ўта мухим жиҳат. Модомики, "Ўзбекистон – 2030" стратегиясида мамлакат ҳавфсизлиги ва худудий яхлитигини кўз қориғидек асрәб-аввалиш, жамиятда готувланини юнада мустаҳкамлаш масалаларни устувор йўналиш этиб белгиланганни бежиз эмас.

Ватан ҳимоячилари дея таатғанини фойди журналистлар зиммасида яна бир улкан вазифа турди. У ҳам бўлса, юртдошларимизни, айниқса, ёш авлодни улуғ аждодларимиз, доврукли бобо-момоларимиздан фарҳанлиш билан чекланмасдан, уларга муносиб ворис бўшила газъатни дайваш этишиди. Акс ҳолда, қаҳрамон шоиримиз Абдула Орипов сингари ўқисиниб колишимиз мумкин: "Утираверибман буюкман деб, манзилга этибди қанча карвонлар".

Бугунги журналистикамизнинг баязи "фронт"ларда имконият бори бергаётган соҳа ходимларининг кўпчилигига билим этишмаслигига бориб тақалади, назаримда. Биз кейинги ийларларда чет эллардан ўрганишга ҳаракатимизни кўрсатдигиз-у, хориждаги тараққиётнинг асл мөхимиетига бироғ безътибиоризм. Масалан, қанча мутахассисларимиз АҚШнинг Гарвард университетида таҳсил олиб келиши. Аммо шу таълим даргоҳини "Билим олиш азоби – вактина, билимсизлик азоби – умрబод" тарзида габобларга ёндашувни олиб келиб, узимизда жорий этмолади. Қисқаси, ёшларни имлага рағбатлантириш йўлини тополмаямиз – мана, муаммо қаерда!

Мисол учун, "Янги ҲЎЗБЕКИСТОН армияси мамлакат кудрати, юксак гурӯр ва садоқат тимсолидир!" шиори остида ҳарбий-ватанпарварлик ойлигининг мазмун-ҳимоятини таъсирчан тарзда ёритиб бера олмаганимиз сабаби ҳам билим ва салоҳига этишмаслигидан аслиди. Устозлар ибораси билан айтилганда, "шаблон" жумлаларнинг ҳар бир ахборотда тақорорланавериши одамларни беъздириб юборгани туфайли юқорида таъқидларинимиз ахборот майдонидаги бир қисмни ўзгаришга ўзгаришади. Шунинг учун ҳам бугунги мурakkab глобаллашув даври наини мамлакатимиз ҳарбийлари, балки кенг жамоатчилик, бутун ҳаликли миздан бир қисмни ўзгалир айтилалпти. Шунинг учун ҳам бу мурakkab глобаллашув даври наини мамлакатимиз таъқидларини излашдан воз кечайтанди.

Ҳозирги журналистикамизнинг аксарияти виртуал дунёни ҳақиқий дунё сифатида тасаввур қиласди. Бинонорин, улар ҳаёт завқини шу оламдан қидираёт. Бу ўта хавотилири жаҳаён. Унинг оддини олиш учун велосипедни кайта иштиреки қилиши шарт эмас. Жадидлар йўлидан боришининг ўзи кўпглаб муммаларимизга ечим топи беради. Зеро, Абдула Авлоний айтганидек, тарбия или дарс орасида фарқ бор. Дарс олувчи – биливчи, тарбия олувчи – амал қўлувчи демак. Ушбу хикмат мояхитини эса журналистлар очиб берниш даркор. Шунчаки очиб беришмас, балки ушбу иншоларнинг ижтимойи тармоқларга кўйич, ёшлар ўқидиган қизиқарли манбага айланнишга эришиш керак.

Бунда жадидлар матбути сингари, ҳақиқат – очиб сўзлашадир, тамоилига остига остига остидан ҳам Ватан ҳимоясига қалам билан турла оламиз...

**Озод РАЖАБОВ,
"XXI asr" шарховчиси**

O'zLiDeP ФРАКЦИЯСИДА

КОРРУПЦИЯГА ЙЎЛ ЙЎҚ

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ЛИБЕРАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФРАКЦИЯСИ ИҒИЛИШИДА "ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИН МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК ТҮҒРИСИДАГИ КОДЕКСИГА МИГРАЦИЯ ВА ФУҚАРОЛИКНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ СОҲАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА"ГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ.

Тўлқун КАРИМОВ,
Олий Мажлис Қонунчilik
палатаси депутати,
O'zLiDeP фракцияси а'зоси:

Эмма АСЛАНОВА,
Олий Мажлис Қонунчilik
палатаси депутати,
O'zLiDeP фракцияси а'зоси:

– Мамлакатимизда миграция ва фуқаролик расмийлаштиришда фуқароларга ҳамда Ўзбекистон Республикаси худудида доимий яшовчи чеф арғоролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларга кўшичма кўйлакларни яратиш бўйича кенг куламли ишлар амалга оширилмоқда.

Шунинг барабарида соҳадаги маъмурӣ ҳуқуқбузарликларни уларнинг ижтимоий оғирларни даражасидан келиб чиқкан ҳолда қайта кўриб чиқиши зарурат ортоқда.

Жумладан, жарима тарзида маъмурӣ

жазоларнинг миқдорини мақбуллаштириш, маъмурӣ иш кўриб чиқишида ахолига оғирларни таъсирлаштириш, миграцияни ошабозлаштиришни инобатга олган ҳолда ҳ

ШАРОФАТ ОПАНИНГ ИШОНЧЛИ ИЗДОШЛАРИ

БУГУН БОЗОР КЕЗГАН ОДАМ РАСТАЛАРДА САЛ КАМХАРДРОК ОДАМНИНГ ҲАМ "КИССАСИ КҮТАРАДИГАН", ЭНГ ТАБЫН НОЗИК ХАРИДОРНИНГ ҲАМ КҮНГЛИГА ЎТИРАДИГАН ҚИШЛОҚ ҲУЖАЛИГИ МАҲСУЛЛАРДА КўПЛИГИГА ГУВОҲ БЎЛИСИ МУМКИН. БУ МУЛҚУЧИЛИК – ЙОРТИМИЗДА СЎНГИ ЙИЛЛАРДА АГРАР СОҲАДА АМАЛГА ОШИРИЛАТТАН ИСЛОХТАРНИНГ, ФЕРМЕР ВА ДЕҲКОН ҲУЖАЛИКЛАРИДА, ТОМОРҶАЛАРДА ФАОЛИЯТ ОЛИБ БОРАЁТГАН МИНГЛАБ ОДАМЛАРНИНГ УЛКАН МИНГНАТИ САМАРАСИ, АЛБАТТА.

Қишлоқ ахлининг ҳаёти, тириклиги деҳончиликдан. Ер билан тиллаша оладиган, ўз ишининг кўзини биладиган, доим янгилик излайдиган тинниб-тинчимас фермерлар туфайли соҳа жадал ривожланмоқда. Янги иш ўринлари яратилиб, қишлоқ хотин-кўзларининг ўз-жизига банд қилишларига имкон яратилимоқда. Партиямиз фаоли, "Ишибармон аёд – 2022" танловиғи Озода Эргашева томонидан амалга оширилаётган хайрли ишлар фикримиз исботи десак муболага қилмаймиз.

Аслида томорқа хизмати кўрсатишга иктинослашган мазкур кластер фаолияти таъники тадбиркор, "Мехнат шуҳрати" ордени соҳибаси, ҳалқ депутатлари Шароф Рашидов туман кенгаши депутати Шарофат опа Нориеватомонидан йўлга кўйилган эди.

Маслақдошимиз тумандаги "Олмачи" МФИга ҳоким ёрдамчиси этиб тайинланган,

ўзи бошлаган ишни шогирди Озодахонга топшири. Бу бежиз эмас. Чунки ёш тадбиркор болалигидан опанинг изиздан қолмади. Йиллар давомида бу фидойи аёлнинг даъвати билан мини-трактор бошқаришдан тортиб, чорвачилик, боғдорчилик, гулчиларнинг сир-синотларини тўлиқ ўрганди. Энг муҳими, одамлар билан мумомала қилиш, уларнинг кўнглига йўл топиш, кексаларнинг дуоларини олиш ҳар қандай ишининг ривожида мухим ўрин тутишини англаб етди.

Ахир ҳазил гапми, "Гулчи опа томорқа хизмати" МЧЖ кластерида 100 нафарга яқин киши доимий иш билан таъминланган.

"Аёллар дафтари"да турган хотин-кўзларни касб-хунарга ўқитиши максадида кластер кошида ташкил қилинган ўқув марказида 500 нафар аёл гулчилик, паррандачилик, чорвачилик ва бошқа соҳаларни тамомлаб, ўз фаолиятини бошлаш имкониятига эга бўлиши.

Яккinda яна бир ташабусга кўл урildi. Шу пайтгача махалладаги хонадонларда гул етиширишни йўлга кўйиш максадида кичик иссиқоналар ташкил қилинётган эди. Эндиликда ушбу иссиқоналарда кулуний етиширишга киришиди. Бу сердарамод соҳанинг сир-асорларини пухта ўрганган устоз-шогирд махалладаги эллидан

ошик хонадон соҳибаларига гулчилик билан бирга кулуний етиширишни ўргата бошлади. Аҳамияти томони, ажратилган субсидия маблағлари эвазига хонадонларда ярим соғиҳи иссиқоналар куриб беришдан тортиб, кўчкат етказиб, ўқув машгулларни ташкил қилиш, йўл-йўрүйклар кўрсатишгина эмас, балки етиширилган маҳсулотни бозор нарҳида соғиб олишга ҳам кўмаклашилди.

Хоким ёрдамчилари уйимизга келиб, томорқа хизматини йўлга кўйишга кўмаклашишини айттиб, ҳовлимизга кичик иссиқоналар куриб бериши. Гул кўчкатлари билан таъминлаши, – дейдай "Олмачи" МФИда истиқомат килювчи Холдорой Ҳусанова. – Бугунги кунда ҳаётимни шу машгуллариз тассаввур қила олмайман. Узок вақт соғлиғимдаги муаммалардан азятн чекаётган эдим. Ишонасизми, томорқачилик билан шуғуллана бошлаганимдан бундай қувватига эга кулуний етишириш билан боғлиқ ишлар неча юзлаб оиласларга кўшишма даромад олиб кираётгани бор гап.

Баҳром МИРЗАҚОБИЛОВ,
"XXI asr" муҳбири

лаб хонадон соҳибаларидан эшитиш мумкин. Устоз-шогирд тадбиркорлар эса маҳалла аҳлига ёрдам кўрсатиш билан бирга, худудда кулуний етиширишни ривожлантиришга жиҳдий киришишган. Айни пайтда 1 гектар майдондаги замонавий иссиқонада кулуний ва унинг кўчкатлари етиширилляти.

Бир пайтлар ўзининг одийигина ҳовлисида гул етиширган маҳалли жиззахалик Шарофат Нориевага ишониб-ишионмаганлар энди ҳайратда. Сабаби, унинг Озода Эргашевага ўшшаган садоцатли, меҳнатчилик шогирдлари хамманинг ҳаваси келаётгани ҳам рост. Нега дессангиз, бу ўдабуорон аёлларнинг фидойи меҳнати туфайли Жиззахда тадбиркорликнинг яна бир тури, яъни кўпчилкни банд этиш қувватига эга кулуний етишириш билан боғлиқ ишлар неча юзлаб оиласларга кўшишма даромад олиб кираётгани бор гап.

14 ЯНВАРЬ – ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

“БИЗ СИЗГА ТАЯНАМИЗ!”

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

О'зЛиDeP ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ШАЙХОНТОХУР ТУМАН КЕНГАШЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИНИНГ 32 ЙИЛЛИГИ ҲАМДА 14 ЯНВАРЬ – ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАДБИР ТАШКИЛ ЭТИДИ.

Ўзбекистон халқаро ислом академиясида "Янги авлод кадрлари" лойиҳаси доирасида ўтган ушбу анжуманда партия шаҳар кенгаши ра-

иси, депутат Равшан Фозилов, шаҳар кенгаши аппарат раҳбари Гавҳарой Тўхтасинова, Шайхонтохур туман кенгаши раиси, депутат Абдуазиз Абдуразоқов, Куролли кучлар фахрийлари ва фаоллар, талабалар қатнашди.

Нотиқлар таъқидлаганидек, юртимизда ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик, юксак маънавий, ахлоқий кадриятлар руҳидат тарбиялаш бўйича тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Ватанпарварлик давлат сиёсатининг маънавий асоси ҳисоби

бландади ва жамиятни ҳар томонлами ривожлантириш борасида энг муҳими сафарбар этувчи куч сифатида намоён бўлади. Дарҳақиқат, ёш авлод ватанларни қалбда Янги Ўзбекистонга муносиб бўлиш, ислоҳотларга дахлдорлик ҳиссими шакллантириш устувор аҳамият қасб этати.

Тадбир сўнгидаги фахрийларга партия томонидан ташаккурнома ва эсдалии совғалари, сиёсий куч сафиға қабул килинган ёшларга аъзолик гуҳономалари тантанали равишда топширилди.

БУХОРО

ВАТАНПАРВАРЛАРНИ ТАРБИЯЛАГАНИ УЧУН...

ВАТАННИМIZ МУСТАҚИЛЛИГИ, ХАЛҚИМИЗНИНГ ТИЧ, ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИНИНГ МУСТАҶАМ КАФОЛАТИ БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОН КУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ФОЯТ МУРАККАБ ВА АЙНИ ПАЙДА ШОНЛИ ШАКЛАННИШ ЙУЛИНИ БОСИС ЎТДИ.

Айниқса, кейинги йилларда олиб борилётган туб ислоҳотлар натижасида миллӣ армиямиз ҳар қандай ҳаф-хатарга муносиб зарба берадиган курдатар, тезкор ва самарали кучга айланни бормоқда. Буларнинг барчаси бутун ҳалқимизда, айниқса, ёшларнинг миллӣ армиямиз билан фарҳанлиш туйғусини, Ватан ҳимоячисидек шарафли касбга ҳурмат-этириом хиссисин ўйғотмоқда.

Кутулғи сана муносабати билан ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳидат тарбиялаш, О'зЛиDePнинг бу борадаги мақсад ва вазифаларини амалга оширишга кўшаётган салмолики хиссаси учун партия Когон шаҳар кенгаши раиси, маҳаллий кенгаш ишларни ватанпарварлик руҳидат тарбия

лаш учун" кўкрак нишони билан тақдирланди.

Тадбир давомида янграган Ватан, тинчлик, ёшлиқ ва эзгуликни та-

раннум этган қўй-қўшиқлар барчага хушнудлик баҳш этиди.

O'zLiDeP матбуот ҳизмати

АГРОВОЛЬТАИКА – ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯ

Ушбу "яшил" энергия манбайдан қишлоқ ҳўжалигига фойдаланиш ҳам қулий, ҳам самарадор

АСЛИДА АГРОВОЛЬТАИКА ТАРИХИ XX АСРНИНГ ОХИРИГА, АНИКРОФИ, 1980-ЙИЛЛАРГА БОРИБ ТАҚАЛАДИ. ЛЕКИН ЎШАНДА БҮНДАЙ ТЕХНОЛОГИЯ ЯРИТИЛИШИ МУМКИНЛИГИ БИЛАН БОҒЛИҚ ҚАРАШЛАРНИ АФСОНА ДЕВ ҲИСОБЛАШГАН. XXI АСРНИНГ БОШИДА ЭСА ИХТИРОЧИЛАРНИ КАЛАКА ҚИЛГАНЛARНИНГ ЎЗИ УЯЛИБ ҚОЛГАН. ЭНДИЛКИДА АГРАР ТАРМОКДА МАЗКУР ЯНГИЛИК ТОБОРА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЭМОНДА.

Ҳозирги кунда бутун дунёда иким ўзгариши деган тушунча кенг кўлланилётганинг ҳеч кимга сир эмас. Муаммонинг ечими хусусида бош қотираётган олимлар эса ҳалқ ҳўжалигига қайта тикланувчи ва барқарор энергия манбаларига ўтиш зарурлигига қайта-қайта ётибкор қараштириш.

Кўёш энергетикаси қайта тикланадиган энергиянинг энг истикబоли манбаларидан бири ҳисобланади, кўллаб манжалатларда мұқобил энергия сифатида фойдаланмоқда. Ўзбекистоннинг маҳалларидан иким ўзгариши тикланадиган олмасадир. Бу жараён қишлоқ ҳўжалигига самарадорлигини ошириш ва экологик барқарорликни таъминлашда ўта мухим ўрин тутади.

АгроВольтаика бу – кўёш панелларини қишлоқ ҳўжалигига мўлжалланган ер участкаларида ёки экинлар устига ўрнатиш технологиясидир. У бир вақтнинг ўзида ҳам электр энергиясини ишлаб чиқаради, ҳам экинларни нокулай об-хаводан, кўёш тиқ тўстаригандаги заарларни нурлардан ҳимоя қилиади. Бошқача айтганда, бўғланиши камайтириш хисобига экинларнинг ўсиши учун кулий шарт-шароит яратадиган комбинацияланган тизимdir.

Дикката сазовор томони шундаки, мамлакатимиз ҳудуди агроВольтаика технологиясидан фойдаланишида

бошқа ҳудудларга қараганди бир қатор афзалликларга эга.

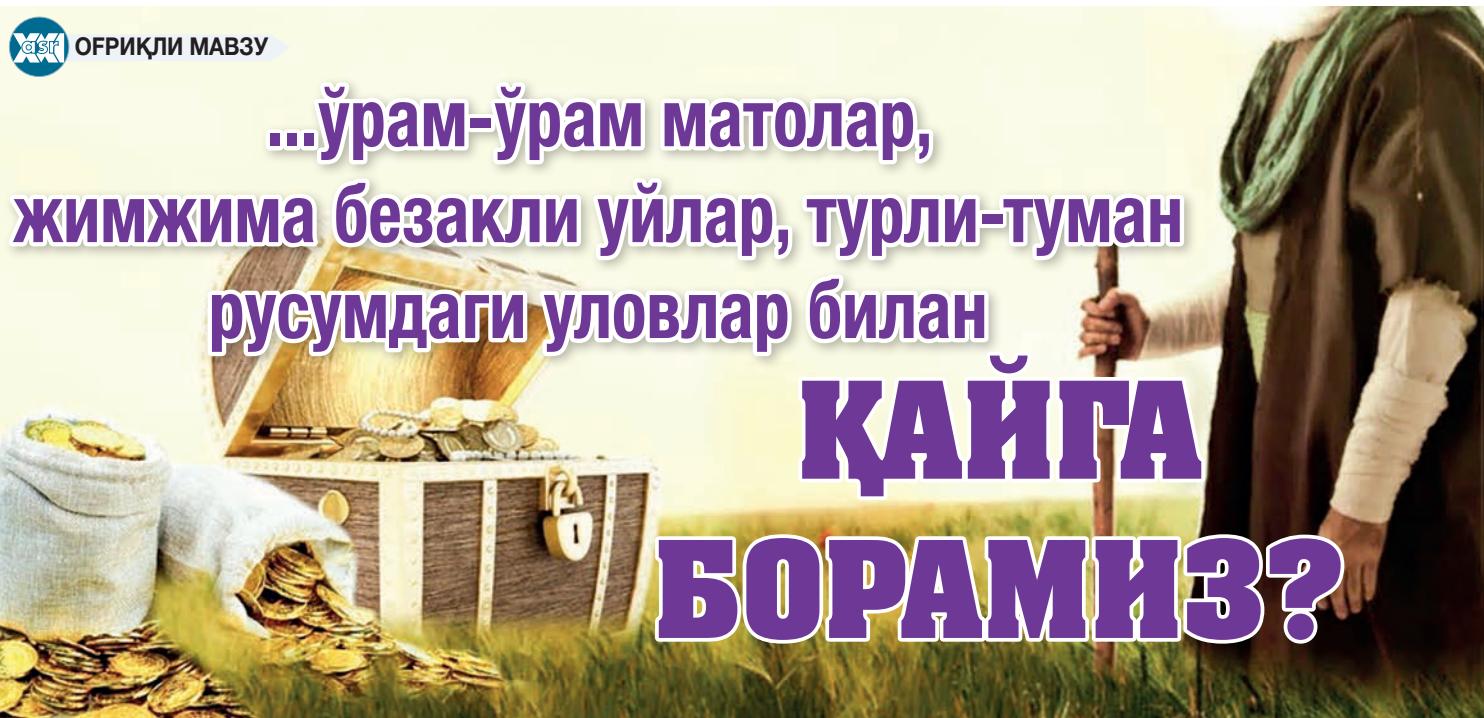
Биринчидан, дийеримизнинг серкўшлиги ва қишлоқ ҳўжалиги майдонларининг кенглиги туфайли қайта тикланувчи энергия борасида улкан салоҳиятни вукудга келтиради. Кўёш панелларини мұайян баландликда жойлаштириш учун ушбу ерлардан фойдаланиш электр энергиясини ишлаб чиқарниш бир неча баробарга оширади ва баттагида зараар келтирадиган кўмур каби анъанавий энергия манбаларига қарамалкини камайтириш имкониятни яратади.

Иккинчидан, далаларга кўёш панелларини ўрнатиш ўсимликлар учун соя ва ҳимояни таъминлайди. Бу жиҳат, айниқса, юқори ҳарорат ва кўёш нурлари экинларга салбий таъсир кўрсатиш мумкин булган исиск ҳудудларда жуда мухимdir. Бундан ташкири, агроВольтаикада фойдаланниш қишлоқ ҳўжалигига сув сарфини камайтиришади. Чунки бўғланиши камайшиши боис тупроқдаги намлик анчагача сақланиб туради.

Учинчидан, агроВольтаикада ривожлантириш қишлоқларда янги иш ўринлари яратиш ва инфраструктураны ривожлантиришга ҳизмат қилади. Кўёш панелларини далалага ўрнатиш ва уларга ҳизмат кўрсатиш энергеттика ҳамда қишлоқ ҳўжалиги мутахассислари ўтасида ҳамкорликни кучайтириш, пировардида, иқтисодий ўсиши сезиларни равишда оширишига ёрдам беради.

Мухтасар айтганда, агроВольтаикада юртимиздаги қишлоқ ҳўжалиги майдонларida ўрнатиш ва ундан салмарали фойдаланниш тизимини кенг қилиш ҳар жиҳатдан наф келтиради. Фермерлар ва агрокластерлар эгалари ушбу қулийларни қанча тез англаб етишса, шунча яхши.

Шаҳзод ШУҲРАТБЕКОВ,
O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ихория қўмитаси
Бизнес тузилмалар ва фермерлар билан
ишлаш бўйлами етакчи мутахассиси

...ўрам-ўрам матолар,
жимжима безакли уйлар, турли-туман
русумдаги уловлар билан

ҚАЙГА БОРАМИЗ?

...КЎШНИМIZ OTASI VAFOТ
ЭТГАН КУНИ САНАСИГА САДАҚА
БЕРДИ. ОДАДА ЭХСОН ДАВРАСИДА
МАРХУМ ҲАҚИДА ЯХШИ ГАПЛАР
АЙТИЛИМ, ЭЗГУ АМАЛЛАРИ
ЭСЛАНАДИ. ҲАЗИЛ-ХУЗУЛНИНГ
ҮРНИ ЭМАС. АММО МАРХУМНИНГ
КЎШНИ ҚИШЛОҚЛИК ЖИЯНИ
ДАВРАДА ХЕЧ КИМГА ГАП БЕРМАЙ
РОСА МАҚТАНДИ: "КАТТА ЎЛГИМГА
"ЛАСЕТТИ" ОЛИБ БЕРГАНДИМ,
ЎРТАЧИЧ ҮЛГИМ "ЖЕНТАР"
ОЛАЙЛИК, ДЕДИ. ОЛДИК, БОЯГИНА
КЎНГИРОК ҚУЛДИ - ЧИРОЛИ
РАКАМ ОЛИШ УЧУН АУКЦИОНГА
БОРАСТАН ЭКАН. ЧИРОЛИ
МАШИНАГА ЧИРОЛИ РАКАМ
КЎИШ ҚЕРАК-ДА. КЕНЖАМИЗ ИККИ
ЙИЛДАН БЕРИ ЧЕТДА ИШПЛЯПТИ..
УНГА, ХУДО ХОХЛАСА, "МАЛУБИ"
ОЛМОҚЧИМИЗ..."

Ином луқма ташлади: "Кенжя ўғилни уйлантиридингизми?" Мақтанчоқ жиян яна оғиз күпиртириди: "Тагида "Малуби" машинаси бор йигитга минг киз тегади, мулла бува! Замондан ортда қолмаслик - болалар кўнглига қараб, улар айтган машиналарни олиб бериш қерак-да олдин..."

Мен сўрамоқчи бўлган саволни имом илдамлик қилиб сўради: "Ўнингизда калом борми?" Мақтанчоқ жиян у

ларни қандай безаш, деворларига қандай нақш тушириш, йўлакларига қайси фирmanınг қай тусдаги кафелларини ётқизиш, зинапояларга гажакдор безаклар ўрнатиш, қисқаси "евротаъмир" дегандан нарига ўтмади.

Биринчидан йўлакларига қандай мармар ўрнатганини эзмаланиб тушунтираса-да, шериги магазини чақавермагач, мемдан ўқиётган китобимни сўраб қолди. Қўлига олди-ю, уэрхойлик қўлиди: "Хўп десангиз, бир варагини йиртиб, мармар қандай ўрнатганини манавинг чизиб кўрсатсан бўладими?" Бошимга мушт тушандек бўлди. Қўлидан илкис китобимни тортиб олсан, ўзича ўтка-гина кимла кетди: "Нима энди, шу матоҳинг бир вараги миллион турмаса керак, амаки? Тошкентга бора, сизга ўнта шундай китоб олиб берардим!" Бисотбоз йигитчалиги билди, келинга бир бош сарпо қилиб, қолганини кейинроқ олиб берса бўлмайдими десак, бошимиз балога қолди. Камида ўн-ун беш йил кийиш учун етадиган либослар вакт келиб модадан қолиши, янги турдагилари чиқиши, бугун фалон сўмга олинган кийим-кечаклар жавонларда эскиришини ҳар қанча тушунириша уринмайлик, қулоқ солишмайди - "Мўк, одат шу, хотин-қизларга чунтагингга қара!"

Куни кечя ярами аср илгари йиртиқ кийимларда юрган, чегаланган сопол идишларда овқатланган, одий велосипед минмаган бобо-момоларнинг авлодлари бугун мол-дунёга мукассидан кетишгани, бу кимзар пойгага айлангани асли милий фожиамиз эмасми? Топганини (ва ҳатто қарз-ҳавола қилиб) бир кунлик тўйга дастурхонига сарфлаб, кейин ойлаб суюқ овқат, қотган ноңдан боши чикмайдиган бандаларни ким дейиш мумкин? Бир кунлик тўйга кўтарилиган қарзни узиш учун чиллази чикмасдан четга ишга кетаётгандар кўёв бўлларни-чи? Фарзанди бир миллион сўмлик ялтироқ кўйлак киймаса "касал бўлади" деб жон куидирадиган, аммо ўн минг сўмга бир китоб олишига қўйнадигандар-чи?

Бир вақтлар рус жамиятидаги "мешчанлик" деган балои азим русум бўлгани ҳақида ёзишади китобларда. Оқсуся қатлам еврапаликлар яшаш тарзига орзуманд бўлиб, уйларини қераксиз маҳоҳлар билан тўлдиришган, меҳмонхонаси шифтига билур қандил осмаган оила замондан орқада қолган қолоқ ҳисобланган. Кумуш қошиқлар, тилло санҷиқлар билан овқатланмасалар, санҷиқлари ҳазм бўлмаган гўё. Бу иллат вақт келиб, жамиятнинг кўйи катламларига ҳам кирип борган. Бугун атрофи мизда кузатилётган "янгиликлар" худди ўша дабдабозлиқ, молдунёга хиро кўйиши, ҳаётни бисот тўплашдан иборат деб билишга ўхшамаяптими?

Бир аср илгари жадид боборларимиз миллат равнани, ёзлигини таниши билим олиш, маърифатли бўлиш билан белгиланади ва таъминланади, деган гаплари учун бошарини кундада кўйишганни, мустақилик бизга ушбу ёзгу фояларни амалга ошириш учун катта имкониятлар бергани ва бераётгани наҳот сабоқ бўлмаса? Алқисса, Учинчи Ренессансга бўхча-бўхча матолар, жимжимадор безакли уйлар, сўнгги русумдаги турли-туман машиналар эмас, айнан билимимиз, дунёқарашимиз, маърифатимиз олиб боради...

Бир танишим ёзғиради: "Тўй арафасида кудамга айтдим. Кир ювиш машинасини келин сарпосига қўшиб овора бўлманг, уйда иккита шундай матоҳ бор.

Яхшиси, ўша пулга китоб жавони олинг. Эттага болаларин ўқиш, илим олиш, китоб тўплашга қизисин! Йўк, кўнмади, орзу-ҳавасмиш, барibir шу нарсани фалон пул сотиб олиб келтириди, Ҳозиргача кутисини ҳам очиб кўрганимиз ўйқ, турибида чанг босиб бир чеккада".

(Дарвоқе, шу ўринда Хоразм вилояти ҳокимлиги келин сарпосига китоб жавони бўлиши қераклигини тарғи қўлаётгани, маҳаллий мебелсозлар чироили, ихчам китоб жавонлари ишлаб чиқаришига ўтишганини кутламоқ керак.)

...Баъзан, энчилик, совчиликка боришишимизга тўғри келади. Қиз чиқараётган куда томон розилик бериши биланк, олдимизга уч-турт вараклик рўйhat кўяди. Унда келингич уч-турт карра бошдан-оёқ сарпо, яна аёлларига турли кийимлар кўзиганда ўзилган бўлади. Тўй гасинин кўли калталигини айтиб, келинга бир бош сарпо қилиб, қолганини кейинроқ олиб берса бўлмайдими десак, бошимиз балога қолади. Камида ўн-ун беш йил кийиш учун етадиган либослар вакт келиб модадан қолиши, янги турдагилари чиқиши, бугун фалон сўмга олинган кийим-кечаклар жавонларда эскиришини ҳар қанча тушунириша уринмайлик, қулоқ солишмайди - "Мўк, одат шу, хотин-қизларга чунтагингга қара!"

Куни кечя ярами аср илгари йиртиқ кийимларда юрган, чегаланган сопол идишларда овқатланган, одий велосипед минмаган бобо-момоларнинг авлодлари бугун мол-дунёга мукассидан кетишгани, бу кимзар пойгага айлангани асли милий фожиамиз эмасми? Топганини (ва ҳатто қарз-ҳавола қилиб) бир кунлик тўйга дастурхонига сарфлаб, кейин ойлаб суюқ овқат, қотган ноңдан боши чикмайдиган бандаларни ким дейиш мумкин? Бир кунлик тўйга кўтарилиган қарзни узиш учун чиллази чикмасдан четга ишга кетаётгандар кўёв бўлларни-чи? Фарзанди бир миллион сўмлик ялтироқ кўйлак киймаса "касал бўлади" деб жон куидирадиган, аммо ўн минг сўмга бир китоб олишига қўйнадигандар-чи?

Бир вақтлар рус жамиятидаги "мешчанлик" деган балои азим русум бўлгани ҳақида ёзишади китобларда. Оқсуся қатлам еврапаликлар яшаш тарзига орзуманд бўлиб, уйларини қераксиз маҳоҳлар билан тўлдиришган, меҳмонхонаси шифтига билур қандил осмаган оила замондан орқада қолган қолоқ ҳисобланган. Кумуш қошиқлар, тилло санҷиқлар билан овқатланмасалар, санҷиқлари ҳазм бўлмаган гўё. Бу иллат вақт келиб, жамиятнинг кўйи катламларига ҳам кирип борган. Бугун атрофи мизда кузатилётган "янгиликлар" худди ўша дабдабозлиқ, молдунёга хиро кўйиши, ҳаётни бисот тўплашдан иборат деб билишга ўхшамаяптими?

Бир аср илгари жадид боборларимиз миллат равнани, ёзлигини таниши билим олиш, маърифатли бўлиш билан белгиланади ва таъминланади, деган гаплари учун бошарини кундада кўйишганни, мустақилик бизга ушбу ёзгу фояларни амалга ошириш учун катта имкониятлар бергани ва бераётгани наҳот сабоқ бўлмаса? Алқисса, Учинчи Ренессансга бўхча-бўхча матолар, жимжимадор безакли уйлар, сўнгги русумдаги турли-туман машиналар эмас, айнан билимимиз, дунёқарашимиз, маърифатимиз олиб боради...

Бир танишим ёзғиради: "Тўй арафасида кудамга айтдим. Кир ювиш машинасини келин сарпосига қўшиб овора бўлманг, уйда иккита шундай матоҳ бор.

Рўзимбой ҲАСАН,
"XXI asr" муҳабири

Таҳририят манзили:
Нуҳмат шахри
Нуҳмат шахри 73°-йи.
электрон почта:
xxi_asr@mail.ru
xxi_asr@mail.ru
Телефонлар:
қабулхона –
71 215-63-80
(төл/факс).
Обуна ва реклама
бўлими –
71 255-68-50.

Ўзбекча сўзлар унутилмоқда

ЎТГАН ЙИЛИ ЎЗБЕК ТИЛИ БЎЙИЧА
ЎТҚАЗИЛГАН ТАНЛОВДАГИ БИР ҲОЛАТ
ЭЗТИБОРИМНИ ТОРТДИ. ШЕЪРХОНЛИК
ЙЎНАЛИШИДА ЎЗБЕК МУМТОЗ ВА
ЗАМОНАВИД АДАБИЕТИДАН ҮН БЕШ НАФАР
ШОМНОВИНГ ЭНГ САРШЕРЛАР ТАҚДИМ
ЭТИЛГАН БЎЛИК, ИШТИРОКЧИЛАР ТЎЗЛАРИ
ИСТАГАН ТАЊЛАНДИ, ИФОДАЛИ ЎҚИБ
БЕРИШ ЛОЗИМ ЭДИ. РЎҲИТА АЛИШЕР
НАВОИЙ, ЗАҲИРИДИН МУҲАММАД БОБУР,
АБДУЛА ОРИПОВ, ЭРКИН ВОҲИДОВ,
МУҲАММАД ЮСУФ ҚАБИ ШОИРЛАРНИНГ
ДЕЯРИЛ ҲАММА ҔД БИЛАДИГАН ШЕЪРЛАР
КИРИТИЛГАН.

Кузатиб турни шунга гувоҳ бўлдимки, иштирокчиларнинг яримдан кўпі Абдулҳамид Сулаймон ўғли Чўлпоннинг "Гўзлар" шеърларини танлаган. Ҳайтада раиси бошқа ижодкорлар хам кўп-ку, деб бу ҳолатда муносабат билдириди. Бироқ яна "Гўзлар"ни ифодали ўқиб берувчиларнинг кети узилмади. Дарҳаққиат, мазмуни ўқувинга бир ўқишида тушунларни бўлавермайдиган шу шеърни иштирокчилар нега бунчалик ёқтиришиади?

**Корону кечада кўкка кўз тикиб,
Энг ёруғ юлдуздан сени сўраймен.
Ул юлдуз уялиб, бошини букиб,
Айтадир: "Мен уни тушада кўрамен.
Тушимда кўрамен, шунчалар гўзал,
Биздан-да гўзалдир, ойдан-да гўзал!.."**

Менимча, мазкун шеърнинг ўзига хос оҳанг, жозигиси бор. Үндада десак, бошқа шеърлар ҳам мазмун ва оҳандорлик, эл орасидан машҳурлик жиҳатидан "Гўзлар"дан сира қолишмайди, ҳатто кўпроқ тилга олинида ва қўшиқ қилиб, мадҳијадек айтадиди ҳам. Масала бошқа томонда.

Они тилимиз ўтишида кўп марта топталган. Алишер Навоий каби мутафаккирларимиздин ўзининг қаддини ростлашга умрими сарфлаган. Захиридин Муҳаммад Бобур ҳам асарларидан аспар турлиларидан ҳисобланади. Тўғри, бугунга қадар ҳам бундай ижод намуналари бўлган, жумладан, Тоғай Мурод, Эркин Аъзам каби адиларнинг асарларидан ўзимизнинг жон сўларимиз яшайди.

Шеърлар масаласида Чўлпоннинг хос ёндашувни Шавкат Раҳмон, Рауф Парфи, Эшқобил Шукур каби шоирлар ижодида кузатамиз. Бу сафга хос асарларнинг аксариати жимжимадорликни ошириш учун гўё ўзбекча шундай маъноли сўз йўқдай арабча ва форсча ифодаларни кайта ва қайта ишлатаверадилар.

Ҳозиги адабий жараёнда айрим ижодкорларнинг уринишлари учайтган умидни яна учқунлатмокда. Ҳусусан, Жавлон Ҷовлевининг "Кўрма" романидаги қишлоқларда яшаб келаётган қариндош сўзларимиз жуда кўп кўлланган асарнинг ўтиқларидан ҳисобланади. Тўғри, бугунга қадар ҳам бундай ижод намуналари бўлган, жумладан, Тоғай Мурод, Эркин Аъзам каби адиларнинг асарларидан ўзимизнинг жон сўларимиз яшайди.

Шеърлар масаласида Чўлпоннинг хос ёндашувни Шавкат Раҳмон, Рауф Парфи, Эшқобил Шукур каби шоирлар ижодида кузатамиз. Бу сафга яна Усмон Азим ва Фахриёрни киритиш мумкин. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Исакжон Султон асарларидан ҳам ўзбек тилимиз товслани, жилоланиб туриши кишини кувонтиради. Айниқса, "Билга хокон" романини ўқигандага бу хиссатаси. Шу кетишида ўзимизнинг ўнглаби кўнглини ўзигандага бу арбасида жимжимадорликни ошириш учун музей вазифасини бажарип қолади.

Гофир ҲАМОРОЕВ,
Тошкент амалий фанлар университети
профессори, педагогика фанлари
доктори (DSc)

MUASSIS: TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI –
O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

Бош муҳаррир
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳрир ҳайъати:
Акташ ҲАЙТОВ
Бахтиёр ЯКУБОВ
Мавлуда ХўЖАЕВА
Дилшод ШОУМАРОВ

Сирожиддин САЙЙИД
Акшагул ТУЛЕГЕНОВА
Нодир ЖУМАЕВ
Шуҳрат АСЛОНО